

Çarmıha germe, şimdiye kadar tasarlanmış olan ve devlet tarafından desteklenen en zalim ölüm yöntemi idi. Roma İmparatorluğu, bu ölüm cezasını en tehlikeli suçlulara verirdi.

Biz insan soyu, Yaratıcımız bizi ziyaret etmeye geldiği zaman, O'nu çarmıha gererek öldürmeyi seçtik.²¹⁵

“İsa ile birlikte idam edilmek üzere ayrıca iki suçlu da götürülüyordu. Kafatası²¹⁶ denilen yere vardıklarında İsa'yı, biri solunda biri sağında olmak üzere, iki suçlu ile birlikte çarmıha gerdiler.” (Luka 23:32-33)

ÇARMIHA GERİLDİ!

Çarmıha germe, bir kurbanı ıstırabın en büyüğünü ve mümkün olan en kötü aşağılanma cezasını vermek için tasarlandı. İsa, çarmıhta asılıyken katlandığı utanç ve acıyı tam olarak sergileyen bir filmi ya da bir ressamın tablosunu şimdiye kadar ne gördüm ne de görmek istedim. Örneğin, ressamlar ve senaryo yazarları İsa'yı her zaman üzerinde bir parça giysi ile resmederler, ama aslında tarihi gerçek, Romalı askerlerin yargılanmış suçluları, bir ağaca ya da çarmıha sadistçe yatırıp bağlayarak bileklerine ve topuklarına büyük çiviler çakmadan önce üzerlerindeki giysileri çıkartarak soyduklarıdır.

Çarmıha gerilerek ölmek utanç ve acı vericiydi ve kurbanın ölümü yavaş olurdu.

İsa bu cezaya –utanca ve acıya– sizin için, benim için ve Adem'in bütün soyu için gönüllü olarak katlandı. İsa'nın üzerine yığılan yoğun işkence, günahımızın hak ettiği ciddi cezayı anlamamıza yardım etmek için amaçlandı.

Romalılar daha çarmıhı icat etmeden yüzlerce yıl önce peygamber Davut Mesih'in çarmıh acılarını şöyle tanımladı:

“Kötüler sürüsü çevremi sarıyor. Ellerimi, ayaklarımı deliyorlar. Bütün kemiklerimi sayar oldum. Gözlerini dikmiş bana bakıyorlar. Giysilerimi

aralarında paylaşıyor, elbisem için kura çekiyorlar... 'Sırtını RAB'BE dayadı, kurtarsın bakalım O'nu, madem O'nu seviyor, yardım etsin!'" (Mezmur 22:16-18,8)

Ve peygamber Yeşaya şu ön bildiride bulundu:

"Canını feda ettiği için gördükleri ile hoşnut olacak. Rab'bin doğru kulu kendisini kabul edenlerin birçoklarını aklayacak, çünkü onların suçlarını O üstlendi." (Yeşaya 53:12)

Müjde'den alınmış aşağıdaki seçme parçada, biraz önce okumuş olduğumuz peygamberliklerin temelinde yerine gelen kaç peygamberlik olduğunu tanımlayabilirsiniz.

"İsa'yı biri sağında biri solunda olmak üzere iki suçlu ile birlikte çarmıha gerdiler. Sonra İsa, 'Baba, onları bağışla' dedi. 'Çünkü ne yaptıklarını bilmiyorlar.' O'nun giysilerini aralarında paylaşmak için kura çektiler. Halk orada durmuş, olanları seyrediyordu. Yöneticiler İsa ile alay ederek, 'Başkalarını kurtardı, eğer Tanrı'nın Mesih'i, Tanrı'nın seçtiği O ise, kendisini de kurtarsın' diyorlardı. Askerler de yaklaşp İsa ile eğlendiler.

Sonra çarmıha asılan suçlulardan biri, 'Sen Mesih değil misin? Haydi, kendini de bizi de kurtar' diye küfür etti.

Ne var ki öbür suçlu onu azarladı. 'Sende Tanrı korkusu da mı yok?' diye karşılık verdi. 'Sen de aynı cezayı çekiyorsun. Nitekim biz haklı olarak cezalandırılıyor, yaptıklarımızın karşılığını alıyoruz. Oysa bu adam hiçbir kötülük yapmadı.'

Sonra, 'Ey İsa, kendi egemenliğine girdiğinde beni an' dedi.

Ve İsa ona, 'Sana doğrusunu söyleyeyim, sen bugün benim ile birlikte cennette olacaksın' dedi.

Öğleyin on iki sularında güneş karardı, üçe kadar bütün ülkenin üzerine karanlık çöktü..." (Luka 23:33-36,39-45)

TAMAMLANAN İŞ

Yüzlerce yıl boyunca sayısız kurban, çarmıha gerilmenin acılarına katlandı. M.S. 70 yılında Yerusulim'in düşmesinden önce Romalı askerler bir günde beş yüz Yahudi'yi çarmıha geriyorlardı.²¹⁷ Bazı kurbanlar ölmeden önce çarmıhta günlerce baygın halde asılı kalıyorlardı. İsa, ölmeden önce çarmıhta, diğer ölenlere kıyasla daha kısa bir süre – altı saat – acı çekti. İsa'nın acılarını eşsiz kılan neydi?

Peygamberlerin İsa'nın acılarını ve ölümünü önceden bildirmeleri, önemli bir farklılık oluşturmaktadır. Diğer bir farklılık ise –pek çok kişi bir çarmıha çakılıken kanlarını döktüler– yalnızca Rab İsa'nın dökülen kanının *mükemmel* olmasıydı. Ve şimdi okuduğumuz öykü, İsa'nın ölümü hakkında nihai eşsizliğe sahip bir diğer boyutu açıklar.

*“Öğleyin on iki sularında güneş kararı ve üçe kadar **bütün ülkenin üzerine karanlık çöktü.**” (Luka 23:44)²¹⁸*

İsa, sabah dokuzda çarmıha çivilendi. Öğlen saat on ikiden saat üçe kadar tüm yeryüzünü karanlık kapladı. Neden? Bu üç saat boyunca dünyanın gözlerinden gizlenmiş olarak tüm zamanların en önemli olayı gerçekleşiyordu. Tanrı, biz günahımız ile sonsuzlukta uğraşmak zorunda kalmayalım diye günahımızın icabına şimdi yani zaman içinde bakıyordu.

Bu doğaüstü karanlığın hakim olduğu saatlerde göklerdeki Tanrı biricik, doğru Oğlu'nun üzerine bizim günahlarımızın talep ettiği yoğun ve sonsuz cezayı yüklemekteydi. Tanrı Oğlu'nun et ve kandan oluşan bir beden almasının nedeni bu amaç içindi.

*“O, günahlarımızı, yalnız bizim günahlarımızı değil, bütün dünyanın günahlarını da bağışlatan (Tanrı'nın gazabını kendi içine çeken yeterli günah sunusu) **kurbandır.**” (1. Yuhanna 2:2)*

Yedi yüz yıl önce peygamber Yeşaya bu çağların olayını daha önceden tanımlamıştı:

*“Bizim isyanlarımız yüzünden O'nun bedeni deşildi, bizim suçlarımız yüzünden O eziyet çekti. Esenliğimiz için gerekli olan ceza O'na verildi. Bizler O'nun yaraları ile şifa bulduk... **Rab hepimizin cezasını O'na yükledi...** bir kuzu gibi kesime götürüldü... **Rab O'nun ezilmesini uygun gördü,** acı çekmesini istedi. **Canını suç sunusu olarak sunarsa... canını feda ettiği için gördükleri ile hoşnut olacak. Rab bin istemi aracılığıyla **Rab bin doğru Kulu kendisini kabul eden birçoklarını aklayacak.**” (Yeşaya 53:5-7,10-11)***

Gezegenin karanlık tarafından çevrelendiği bu çarmıhta geçen saatler sırasında RAB günahlarımızın kirliliğini ve cezasını gönüllü ve günahsız Oğlu'nun üzerine koydu. Baba ve Oğul arasında tam olarak neler geçtiğini biz hiçbir zaman tam olarak anlayamayız, ancak kesin olan şey şudur: Gerçekleşen olay, tüm zamanların en büyük olayıydı.

TEK BAŞINA

Koyu karanlık yeryüzünü kapladığı zaman, “İsa, yüksek sesle, ‘Eli, Eli, lema şevaktani?’ yani, **“Tanrım, Tanrım, beni neden terk ettin?”** diye bağırdı.” (Matta 27:46)

İsa çarmıhta neden bu insanın içini burkan feryat ile bağırdı? Bu şekilde bağırdı, çünkü Tanrı O'nu günahın cezasını ödemesi için tek başına bıraktı.

İsa, herkesin uğruna, günahın neden olduğu **ayrılığın üç seviyeli** acısını çekti.

- *Ruhsal ölüm* deneyimi yaşadı. Göklerdeki Tanrı, yeryüzündeki Olu'ndan kutsal Yüzü'nü çevirdi. Çünkü O'na tüm insan soyunun günahlarını eklemişti.
- *Fiziksel ölümden* geçti. İsa, kendi isteği ile öldüğü anda, Ruh ve Canı Bedeninden ayrıldı.
- Aynı zamanda *ikinci ölümü* de tattı. Sizin ve benim için cehennemin acısını çekti.

Cehennem, Tanrı'nın terk etmiş olduğu karanlık ve kişilerin tek başlarına bırakıldıkları bir yerdir. Cehennem, iyi olan her şeyden mahrum bir yerdir. Göksel Baba'nın Varlığı'ndan ve sevgisinden ayrı düşülen bir yerdir. Sonsuz Oğul çarmıhtayken, sonsuzlukta ilk ve son kez olarak Sonsuz Babasından ayrıldı. Biz bu dehşetli ayrılığı hiçbir zaman yaşamayalım diye onun dehşetine katlandı.

Tanrı'nın kutsal Kuzusu, bizim Günah-Taşıyıcımız oldu: ***Bizim yerimize geçti.*** Utancı, acıyı, dikenleri ve çivileri kabul ederek günahın lanetinin tüm ağırlığını üstünde taşıdı. Çarmıh sunağında günah için tam ve nihai "*yakmalık sunu*" oldu.²¹⁹

BİRKAÇ SAAT İÇİNDE CEHENNEM?

İsa, bizim cehennemimizi aldı.

Bir İnsan tüm insan soyunun cezasını nasıl ödeyebilirdi? İsa, birkaç saatlik bir zaman içinde ceza ile dolu bir sonsuzluğun acısını nasıl çekebilirdi?

Tüm bunları yapabilmesinin nedeni *Kim* olduğundan kaynaklanıyordu.

O'nun, *Kimliği* nedeniyle bizim yapmak zorunda kalacağımız gibi tüm sonsuzluk boyunca günahlarımızın bedelini ödemeye devam etmesi gerekmiyordu. Tanrı'nın sonsuz oğlu ve Sözü olarak Kendisinin ödemesi gereken hiçbir günah-borcu yoktu. Ve aynı zamanda O, bizler gibi zamana bağımlı da değildi.

O, *Kimliği* nedeniyle sınırlı bir zaman süresi içinde "*herkes için ölümü tadabilecek*" (İbraniler 2:9) kudretteydi.

Rab Tanrı nasıl karmaşık dünyamızı yaratmak için herhangi bir zaman süresine ihtiyaç duymadıysa (dünyayı *altı günde* yaratmayı seçmiş olmasına rağmen) insanlığı kurtarmak için çarmıhta da aynı şekilde herhangi belirli bir zaman süresine ihtiyacı olmadı (çarmıhta *altı saat* kalmayı seçmiş olmasına rağmen).

Tanrı için zaman, hiçbir şey gibidir.

“Öncesizlikten sonsuzluğa dek Tanrı sensin!... Çünkü senin gözünde bin yıl geçmiş bir gün, dün gibi, bir gece nöbeti (bir bekçinin birkaç saatlik görevi) gibidir. (Mezmun 90:1,4)

“TAMAMLANDI!”

“**Daha sonra İsa her şeyin artık tamamlandığını bilerek Kutsal Yazı yerine gelsin diye, ‘Susadım!’ dedi. Orada ekşi şarap dolu bir kap vardı. Şaraba batırılmış bir süngeri mercanköşk dalına takarak O’nun ağzına uzattılar. İsa, şarabı tadınca, ‘Tamamlandı!’ dedi ve başını eğerek **ruhunu teslim etti.**” (Yuhanna 19:28-30)**

İsa, tam ölmeden önce şu duyuruda bulundu:

“**Tamamlandı!**”

Bu ifade, Grekçe’deki tek bir sözcükten çevrilmiştir, ‘*Tetelestai.*’ Bu Roma iş dünyasında çok sık kullanılan bir ifadeydi. Bir borcun tamamının ödendiğini belirtmek için kullanılırdı. Üzerlerinde ‘*tetelestai*’ yazılı olan eski makbuzlar bulunmuştur, “**tamamen ödendi**” anlamını taşırlar.

Tetelestai ifadesi, aynı zamanda bir görevin yerine getirildiğini bildirmek için de kullanılırdı. Bir hizmetkâr, kendisini bir görev için göndermiş olankişiye geri dönüp rapor verdiğinde, “**Görev yerine getirildi**” anlamına gelen ‘*Tetelestai*’ sözcüğünü söyleyebilirdi.

Diğer tüm Müjde yazarlarının hepsi aynı kayda yer vermişlerdir. “**İsa yüksek sesle bağırarak son nefesini verdi.**” (Markos 15:37)

Bu ifade bir zafer çığığıydı!

Tanrı’nın kurban edilecek Kuzusu’na işaret eden peygamberlikler ve semboller yerine gelmişlerdi.

İsa, lanetin nedeni olan **günahı** etkili bir şekilde bozguna uğratmıştı. Adem’in kirli, küstah, lanetlenmiş soyunu kurtarmak için Tanrı’nın talep ettiği fidyeyi ödemişti. Tanrı’nın adil doğası ve günaha karşı olan gazabı, bütünüyle tatmin edilmişti. Yasaları yerine getirilmişti.

Tamamlandı! Borcun tamamı ödendi! Görev başarı ile yerine getirildi!

“Boş yaşayışınızdan altın ya da gümüş gibi boş şeyler ile değil, **kusursuz ve lekesiz kuzuğu andıran Mesih’in değerli kanının fidyesi ile kurtuldunuz.** Dünyanın kuruluşundan önce bilinen Mesih, çağların sonunda **sizin yararınıza ortaya çıktı.**” (1. Petrus 1:18-20)

Yüzlerce yıl boyunca kan kurban edilen milyonlarca lekesiz hayvandan akmıştı. Ama şimdi İsa'nın Kendi kanı günahattan özgür bedeninden akmıştı.

“İsa Mesih'in sınırsız değerdeki kanı” günahı yalnızca geçici olarak **örtmeyecekti**. Günahın kaydını sonsuza kadar *silecekti*.

Bu, Tanrı'nın ilk antlaşmasının önceden bildirmiş olduğu müjdeydi.

‘Yeni bir antlaşma yapacağım günler geliyor’ diyor Rab... Suçlarını bağışlayacağım ve günahlarınızı artık anmayacağım. (Yeremya 31:31,34)

Sonra Yeni antlaşma Kutsal Yazılar'ı şu açıklamayı yaparlar: “Tanrı **‘Yeni bir antlaşma demekle ilkini eskimiş saymıştır.**” (İbraniler 8:13) Artık günah sunularına ihtiyaç duyulmayacaktı. Sunakta kurban edilen hayvanların sunulması, Mesih'in çarmıhtaki ölümü aracılığıyla ortadan kalkmış ve geçersiz kılınmıştı.

RAB Tanrı nasıl *ilk* kan kurbanını uyguladıysa (Adem ve Havva'nın günah işledikleri gün), aynı şekilde kabul edilebilir *son* kan kurbanını da yine Kendisi sağlamıştı.

İbrahim'in önceden bildirmiş olduğu gibi, Tanrı, *‘yakmalık sunu için kuzuju Kendisi’* sağlamıştır.

(Yaratılış 22:8) İbrahim'in oğlunu esirgeyen Tanrı, **“öz Oğlu’nu bile esirgememiş, O’nu hepimiz için ölüme teslim etmiştir.”** (Romalılar 8:32)

İsa'nın dökülen kanı, **günah ve ölüm yasasını tatmin etti ve kurban yasasını yerine getirdi.**”

Rab İsa'nın, **‘Tamamlandı!’** diye bağırması şaşılacak bir şey değildir.

YIRTI LAN PERDE

İsa, **‘Tamamlandı!’** diye bağırıldıktan sonra ne oldu?

“Ve İsa yüksek sesle bağı rarak son nefesini verdi. O anda tapındaki perde yukardan aşağıya yırtılarak ikiye bölündü.” (Markos 15:37-38)

Eski tarihçiler tapınak perdesinin bir elin avucu kadar kalın olduğunu yazarlar ve perdenin çevrilmesi için 300 adama ihtiyaç duyulduğunu belirterek onu çok ağır bir perde olarak tanımlarlar.²²⁰

Bu kalın ve ağır perdeyi ikiye bölerek yırtan neden neydi? 21. bölüme geri döndüğümüz zaman, orada Tanrı'nın, halkına bu özel perdeyi önce çadırda ve daha sonra tapınakta asmalarını buyurmuş olduğunu öğrendiğimizi hatırlarız. Perde, insanı, bir zamanlar Tanrı'nın, Varlığının gözleri kör eden ışığını yerleştirdiği o iç bölümdeki kutsal yerin –En Kutsal Yer– dışında bırakırdı. Lacivert, mor ve kırmızı ipliklerle

dokunmuş olan bu perde, gökyüzünden yeryüzüne gelecek olan Tanrı'nın biricik Oğlu'nu sembolize ediyordu. Aynı zamanda günahkârlara kutsal Yaratıcılarından ayrı olduklarını hatırlatma görevini görüyordu. Yalnızca Tanrı'nın mükemmel doğruluk ölçüsünü yerine getirenlere Tanrı'nın sonsuz konutuna girebilme izni ihsan edilirdi.

Yılda bir kez –Kefaret Günü'nde– perdeyi geçme ve En Kutsal Yer'e girmesi için yalnızca özel olarak mesh edilmiş başkâhine izin verilirdi. Başkâhin için Tanrı'nın Huzuru'na yok olmadan girebilmenin tek yolu, bir kase içindeki kurban edilmiş bir keçinin kanını (Mesih'in dökülen kanını sembolize eden) yanına almasıydı. Başkâhinin aynı zamanda saf ketenden bir tünik giymesi (Mesih'in doğruluğunu sembolize eden) de gerekiyordu. Başkâhin En Kutsal Yere girdikten sonra, Antlaşma Sandığı'nın Bağışlama Kapağı'nın üzerine bu kanı yedi kez (bütünlüğün sembolize edilmesi) serpmesi gerekiyordu. Sandık'ın içinde tüm günahkârları ölüme mahkum eden Tanrı'nın Yasası bulunurdu. Ama Tanrı, günahkârlara merhamet gösterdi ve onların yerine masum bir hayvanın ölmesine izin verdi.

On beş yüz yıl boyunca, perde Tanrı'nın mutlak kutsallığına ve Mesih'in dökülen kanı olmaksızın günah için kalıcı bir kefaretin mümkün olamayacağına tanıklık etti.

Yalnızca perdenin sembolize ettiği *Tanrı'nın günahsız, Seçilmiş Olan'ı günahın ücretini tam olarak ödeyebilirdi.* Tanrı, bu nedenle zaman dolduğunda, Kendisinin yasalarına mükemmel bir şekilde itaat eden bir yaşam sürmesi ve sonra Adem'in yasayı ihlal eden soyunun hak ettiği cezanın tamamını Kendi kanı ile gönüllü olarak ödemesi için biricik, öz Oğlu'nu gönderdi.

O zaman tapınak perdesini yukardan aşağıya doğru kim yırttı? Tanrı yırttı. Baba Tanrı, bu eylemi ile, Oğlu'nun, *'Tamamlandı!'* sözlerine *'Amin!'* dedi.²²¹

Tanrı, tatmin oldu.

ARTIK GÜNAH KURBANLARINA GEREK KALMADI

İsa'nın çarmıhta kurban olması ile, tam kefaret (günahın bağışlanması ve Tanrı ile barışma) sağlanmıştı. Yerimize Geçen Mükemmel Kurban dünyanın günahı için gönüllü olarak Kanını döktü.

Artık bundan böyle Tanrı'nın halkı her yıl günah kurbanı sunma sıkıntısına girmeyecekti.

Tanrı artık bundan sonra tapınak törenleri ya da başkâhinler talep etmeyecekti.

İlk-ve-son Kurban sunulmuştu. Gölgelelerin ve sembollerin arkasındaki Gerçeklik konuşmuştu: *"Tamamlandı!"*²²²

Tanrı'nın Kendisi, inanan herkese şöyle der:

*“Onların günahlarını ve suçlarını artık anmayacağım.’ Bunların başışlanması durumunda **artık günah için sunuya gerek yoktur**. Bu nedenle ey kardeşler, **İsa'nın kanı sayesinde perdede, yani kendi bedeninde** bize açtığı yeni ve diri yoldan **kutsal yere girmeye cesaretimiz vardır**. Tanrı'nın evinden sorumlu büyük bir kâhinimiz vardır. Öyleyse, **imanın verdiği tam güvence ile, yürekte bir içtenlikle Tanrı'ya yaklaşalım.**” (İbraniler 10:17-22)*

ÖLDÜ

İsa'nın öldüğü anda, yalnızca tapınak perdesi ikiye bölünerek yırtılmakla kalmadı, aynı zamanda yer sarsıldı ve dehşete düşen kalabalık kaçarak dağıldı:

“İsa'ya bekleyen yüzbaşı ve beraberindeki askerler depremi ve öbür olayları görünce dehşete kapıldılar. ‘bu, gerçekten Tanrı'nın Oğlu'ydu’ dediler.” (Matta 27:54)

Daha sonra Romalı bir asker, İsa'nın gerçekten öldüğünden emin olmak için İsa'nın böğrüne bir kargı soktu. İsa'nın böğründen kan ve su aktı. Bu durum, O'nun gerçekten ölmüş olduğuna tıbbi kanıt sağladı. Bu Romalı askerın eylemi aynı zamanda birçok başka peygamberliği de yerine getirmiş oldu.

GÖMÜLDÜ

“Akşama doğru Yusuf adında zengin bir Aramatyalı geldi. O da İsa'nın bir öğrencisiydi. Pilatus'a gidip İsa'nın cesedini istedi. Pilatus da cesedin ona verilmesini buyurdu. Yusuf cesedi aldı, temiz keten beze sardı, kayaya oydu olduğu kendi yeni mezarına yatırdı. Mezarın girişine büyük bir taş yuvarlayıp oradan ayrıldı.” (Matta 27:57-60)

Peygamber Yeşaya, Mesih'in mezarının, “öldüğünde zengininin yanında olacağını” (Yeşaya 53:9) önceden bildirmişti. Tanrı'nın planı tüm ayrıntıları ile yerine getiriliyordu. Böyle olmasına rağmen İsa'nın öğrencileri bu planı hala anlamadılar. Onlar, İsa'nın, krallığını yeryüzünde kuracak olan Mesih olduğuna gerçekten inanmışlardı, ama O'nun öldüğünü gördükleri zaman umutlarının da O'nunla birlikte ölmesine izin verdiler. Mucizeler yapan Efendileri ve sevgili Dostları öldürülmüş ve gömülmüştü.

Her şey bitmişti, ya da onlar böyle düşünüyorlardı.

İsa'nın öğrencileri O'nun üçüncü gün yaşama tekrar geri döneceği konusundaki vaadini unutmışlardı, ama buna rağmen ne gariptir ki, İsa'nın ölümünü planlamış olan din önderleri O'nun bu vaadini hatırlıyorlardı.

“Başkâhinlerle Ferisiler Pilatus’un önünde toplanarak, ‘Efendimiz,’ dediler, ‘O aldaticımn, daha yaşarken, ‘Ben öldükten üç gün sonra dirileceğim’ dediğini hatırlıyoruz. Onun için buyruk ver de üçüncü güne dek mezarı kontrol altına alsınlar. Yoksa öğrencileri gelir, cesedini çalar ve halka, ‘Ölümden dirildi’ derler. Son aldatmaca ilkinden beter olur.’ Pilatus onlara, ‘Yanınıza asker alın, gidip mezarı dilediğiniz gibi güvenlik altına alın’ dedi. Onlar da askerlerle birlikte gittiler, taşı mühürleyip mezarı güvenlik altına aldılar.” (Matta 27:62-66)

İsa’nın cesedinin yattığı soğuk mezarın taş kapısı mühürlendi. Silahlı Roma askerleri mezarın çevresinde nöbet tutarak güvenliği sağladılar.

Sonra, Pazar sabahı geldi!